

HISTÒRIA DE L'EDUCACIÓ

Professor: Dr. Josep M. Domènech

Departament: Pedagogia Sistemàtica i Social

A.- OBJECTIUS

1. Aprofundir el coneixement de la condició històrica de l'ésser humà, i tractant-se de futurs pedagogs, la Història de l'educació pot ser especialment adequada.
2. Descobrir les arrels històriques dels fets i sistemes educatius d'avui.
3. Veure les relacions, al llarg de la història, entre els fets i sistemes educatius i els fets i sistemes socials.
4. Conèixer els resultats, al llarg de la història, dels intents d'aplicar les diferents utopies educatives.

B.- TEMARI

I Part

1. L'educació: plantejament històric, principis metodològics, límits.
2. L'educació a les antigues civilitzacions orientals: Xina, Índia.
3. Les primeres cultures d'escribes: Mesopotàmia i Egipte.
4. Grècia: l'educació primitiva. Esparta. Atenes.
5. Grècia: La "Paideia".
6. Sòcrates. Els sofistes.
7. Plató.
8. Aristòtil.
9. L'hel·lenisme.
10. Roma: La República, Ciceró. L'imperi.
11. Sèneca i Quintilià.
12. La Patristica. Les escoles catequètiques. Sant Jeroni.
13. Sant Agustí.

II Part

14. Introducció a l'època medieval. El monacat.
15. L'escola i la catedral. Les escoles de l'Església.

16. L'escola palatina. Alcuí.
17. L'educació i els pobles musulmans. Les escoles hispano-islàmiques.
18. El naixement de la Universitat.
19. L'elaboració del pla d'estudis, el *Trivium* i el *quadrivium*.
20. El sistema didàctic medieval.
21. L'escolàstica i el pensament pedagògic.
22. Ramon Llull.

III Part

23. El Renaixement. Realitat escolar. Renovació educativa.
24. Erasme i Lluís Vives.
25. Rebelais i Montaigne.
26. La Reforma: Luter, Melanchton, Calvi.
27. La Companyia de Jesús. La *Ratio studiorum*.
28. Les escoles al segle XVII. Josep de Calassanç.
29. Comeni i Locke.
30. L'Oratori, Port-Royal, La Salle i l'educació popular.
31. L'Il·lustraria. Els enciclopedistes.
32. Rousseau.
33. Feijoo i Baldiri Reixach.

IV Part

34. La Revolució francesa i l'Educació.
35. El model napoleònic i l'anglosaxó.
36. Pestalozzi. Els intents de Godoy a Espanya.
37. La política educativa al segle XIX.
38. Herbart.
39. Froebel.
40. La *Institución Libre de Enseñanza* i altres moviments renovadors.
41. Els positivistes i l'educació.
42. La sociologia de l'educació.
43. La psicologia del nen i les teories de l'aprenentatge.
44. Els moviments de reforma del segle XX.
45. L'Escola Nova.
46. La Segona República Espanyola i la Generalitat.
47. 1939-1975. La llei General d'Educació.

C.- METODOLOGIA

- a.- Clases magistral.
- b.- Comentari de textos.
- c.- Realització de treballs històrics.
- d.- Lectures complementàries.

D.- AVALUACIÓ

Dues avaluacions escrites sobre els continguts del programa.

E.- BIBLIOGRAFIA

- ABBAGNANO, N., *Historia de la Pedagogía*, FCE, 1964.
- AGAZZI, A., *Historia de la Filosofía y la Pedagogía*, Marfil, 1974.
- ATKINSON, CARROL Y MALESKA, E., *Historia de la Educación*, Ed. Martínez Roca, 1966.
- BECK, R.H., *Historia social de la Educación*, Uteha, 1965.
- BOWEN, James, *Historia de la educación occidental*, 3 vol., Herder, 1976, 1985.
- DILTHEY, G., *Historia de la Pedagogía*, Losada, 1960.
- GAL, R., *Historia de la Educación*, Paidós, 1968.
- GALINO, M.A., *Historia de la Educación. Edades Antigua y Media*, Grados, 1968. *Textos pedagógicos hispanoamericanos*, Ite, 1968.
- GUERIN, M., *Histoire de la Pédagogie par les textes*, Montreal, CPP, 1960.
- GUTIERREZ ZULOAGA, I., *Historia de la Educación*, Ite, 1970.
- HUBERT, R., *Historia de la Pedagogía*, Kapelusz, 1952.
- HYLLA, E. y WRINKLE, W.L., *Las escuelas y la enseñanza en Europa Occidental*, Kapelusz, 1960.
- JIMENEZ, A., *Historia de las Universidades españolas*, Alianza ed., 1971.
- LEIF, J. y BIANCHERI, A., *Les doctrines pédagogiques par les textes*. Paris, Delagrave, 1966.
- LUZURIAGA, L., *La pedagogía contemporánea*, Losada
Ideas pedagógicas del siglo XX, Losada, 1964.
Antología Pedagógica, Losada, 1968.
- LLORÉ CARBO, C., *La lucha de los trabajadores y la transformación de la escuela (1872-1936)*, Cedós, 1977.

- MARROU, H.I., *Histoire de l'Education dans l'Antiquité*, Seuil, 1964.
- MAYER, F., *Historia del pensamiento pedagógico*, Kapelusz, 1967.
- MEYER, A., *An Educational history of the western woeld*, Mc Graw-Hill, 1969.
- MIALARET-DEBESSE, *Historia de la Pedagogía*, Oikos-Tau, 1973.
- MOLERO PINTADO, A., *La reforma educativa de la Segunda República Española*, Santillana, 1977.
- MORANDO, D., *Pedagogía. Historia crítica del problema educativo*. Miracle, 1968.
- MORENO, J.M., *Historia de la Educación*, Paraninfo, 1971.
- PEREZ GALAN, M., *La enseñanza en la Segunda República Española*, Edicusa, 1975.
- PESET, M. Y J.L., *La Universidad Española. siglos XVIII y XIX*, Taurus, 1974.
- SCIACCA, MF., *El problema de la Educación en la historia del pensamiento occidental*, Miracle, 1962.
- TULASIEWICZ, W. i DOMENECH, J.M.: *World Religions and educational Practice*, Cassel, Londres, 1993.
- TURIN, Y., *La educación y la escuela en España 1874 a 1902*, Aguilar, 1967.
- TUÑÓN DE LARA, M., *Medio siglo de cultura española 1885-1934*, Tecnos, 1971.
- WIEMAR, H., *Historia de la Pedagogía*, Uteha.
- WICKERT, R., *Historia de la Educación*, Losada.
- XIRAU, J., Manuel B. Cossío y la educación en España, Ariel, 1969.